

Stema Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Proiectul pe care l-am pus ca bază a elaborării stemei a fost conceput pornind de la câteva esențiale. Astfel, am socotit că este absolut necesar ca stema să semnaleze faptul că Universitatea de azi este rezultatul a trei inițiative, care o fac moștenitoarea unor mai vechi tradiții de învățământ superior la Iași: instituția întemeiată de Alexandru Ioan Cuza la 1860 a fost precedată de Academia Mihăileană, întemeiată de Mihail vodă Sturdza la 1834 și, mai în vechime, de Colegiul de la Trei Ierarhi, întemeiat de Vasile vodă Lupu la 1640. Aceste **trei inițiative domnești** le-am semnalat printr-o „furcă” (în heraldica franceză, *pairle*) de **hermină**: piesă onorabilă de prim rang. „Furca” având forma unui **Y**, poate semnifica perfect cele *trei* inițiative iar hermina semnalează, fără niciun echivoc, faptul că inițiativele au aparținut *puterii suverane*, principiilor din vremurile respective. Hermina reprezentându-se în argint, câmpul scutului a fost determinat ca albastru. În felul acesta, culorile dominante ale stemei urmau să le reia, în mod cu totul întâmplător, pe acelea ale familiei ctitorului Universității (Cuzeștii purtau un scut „bandat” de argint și azur). Elementul central al scutului ar fi trebuit să-l constituie simbolul clasic al școlii de învățământ superior, Biblia, care nu lipsește din nici una din stemele universităților europene.

A doua realitate a cărei semnalare am socotit-o necesară a fost faptul că Universitatea a avut, la înființare, în 1860, trei facultăți: drept, filosofie și științe. Într-o primă etapă, am propus includerea unor simboluri specifice (toate de aur) între brațele „furcii”, adică o balanță (sus), o bufnică (la dreapta) și un compas (la stânga), însă repede a fost evident că o astfel de soluție ar duce la încărcarea excesivă a scutului, nemișcând loc pentru carte; pe de altă parte, respectivele simboluri urmând a fi revendicate și de facultăți (Facultatea de Drept, de exemplu, folosește deja balanța ca simbol al ei), întreaga construcție s-ar fi pretat la confuzii. Trebuiau căutate alte modalități de reprezentare a celor trei facultăți. În acest stadiu, proiectul a fost expus în ședința Comisiei de Heraldică, Genealogie și Sigilografie (Filiala Iași), marți, 17 octombrie 2000. Soluția care a adus la forma definitivă a stemei a fost identificată din primele minute ale lucrului cu d-nii Ștefănescu și Tiron, convenind ca facultățile inițiale să fie simbolizate prin trei stele cu șase colțuri, întrucât în secolul trecut această stea pare a fi întruchipat ideea de învățătură și învățământ: ea se află în pecetea din 1828 a Gimnaziei Vasiliene (Succesoarea Colegiului de la Trei Ierarhi), în pecetea din 1834 a Academiei Mihăilene (descriere din arhiva Dan Cernovodeanu, comunicată de d-l Tudor R. Tiron), precum și în sigiliul din 1848 al Departamentului Cultului și Instrucției Publice din Moldova (aflat la Muzeul Național de Istorie din București, comunicat de d-na Cătălina Opaschi). Iar pentru a simboliza dezvoltarea ulterioară (și continuă) a Universității prin sporirea numărului de facultăți, s-a adoptat propunerea d-lui Tiron ca stelele să fie **strălucitoare** (cu raze intermediare, de mărimi diferite).

Ștefan S. Gorovei
Comisia de Heraldică, Genealogie și Sigilografie (Filiala Iași)